

VÁŽENÍ PŘÁTELÉ,

tak máme za sebou další kolo oslovování ministerstev, krajů, pojišťoven, abychom opět

upozornili na snižující se finanční prostředky jdoucí na hospicovou péči, na stálou kvalitu poskytované péče i na potřeby rozvoje domácí hospicové péče, která má jít ruku v ruce s rozvojem regionů a navazovat na síť již vybudovaných lůžkových hospiců. Právě v rozvoji specializované domácí paliativní péči naše republika pokulhává za rozvinutými zeměmi. Vedení Asociace opakovaně vysvětluje zástupcům stá-

tu, samosprávy i pojišťovnám, že je humánní a ještě ke všemu levnější pečovat o nevléčitelně nemocné na hospicových lůžkách či doma, nikoli na lůžkách akutních či v LDN. Někdy si připadám, že jsme „hlavou dolů“ – a vybavím si Rose Whitaker, fundraisorku hospicu na Novém Zélandu, která říkala: „Nejsme to my (hospice), ale společnost, která má potřeby!“

*Jarmila Neumannová,
Vnější vztahy APHPP*

ZPRÁVY Z ASOCIACE

HOSPIC CITADELA JE NUCEN KRÁTIT MZDY VŠEM PRACOVNÍKŮM

APHPP informovala 15. 3. média o tom, že vedení Hospice Citadela ve Valašském Meziříčí je nuceno od 1. 3. 2011 krátit mzdy všem pracovníkům hospice o 15 %. V rozpočtu na rok 2011 hospici chybí 2,5 mil. Kč. Letošní krácení dotací z veřejných zdrojů je nejvyšší za poslední roky a ohrožuje fungování hospice. Oproti loňskému roku je celková dotace o 33 % nižší, protože MPSV ji snížilo o 25% a Zlínský kraj ji hospici nepřiznal vůbec. Hospic posloužil v loňském roce skoro 400 pacientům a dalším stovkám jejich blízkých – konkrétně 263 pacientům na hospicových lůžkách

Pěvecký sbor malých školáků zpívá pacientům Hospice Citadela.

a 110 klientům na sociálních lůžkách.

Průměrně 20–30% krácení dotací se dotklo všech hospiců v České republice.

Vedení hospiců žádalo bez velkých úspěchů MPSV i krajské úřady o podporu, která by pomohla hospicům letošní rok přežít.

UVNITŘ TOHOTO VYDÁNÍ:

- Hospic Citadela je nucen krátit mzdy všem pracovníkům **1**
- Litoměřický Hospic sv. Štěpána oslavil 10 let služby **2**
- Domácí hospicová péče plně hrazena pojišťovnami? **2**
- MUDr. Marie Svatošová hostem Radiožurnálu **2**
- APHPP žádá ministry i kraje o podporu **2**

- Umírající nás učí žít **A**
- O co jde v domácí hospicové péči? **B**
- Pilotní projekt pro integraci paliativní péče **C**
- Běžný praktik má limitovanou kapacitu **C**
- Jak je to v Evropě... **D**
- Domácí hospicová péče na Ostrově bílých oblaků **D**

- Hlasujte pro vedoucí opavského mobilního hospice v soutěži Hrdina roku **3**
- Valná hromada APHPP v Ostravě **3**
- Vernisáž výstavy Nevšední tvář radosti v Hořicích **3**
- Seminář péče o pozůstalé **3**
- Podpořte naši Asociaci **4**

LITOMĚŘICKÝ HOSPIC SV. ŠTĚPÁNA OSLAVIL 10 LET SLUŽBY

Ve čtvrtek 24. března 2011 se konalo slavnostní setkání k oslavě 10 let provozu Hospice sv. Štěpána. Do litoměřického kina Máj přišly desítky příznivců, bývalých i současných pracovníků a podporovatelů hospice, kteří shlédli dokumentární film Okno do duše umírajících režiséra Tomáše Škrdlanta a poslechli si dvě autorská čtení. MUDr. Marie Svatošová a její 11ti-letá kmotřenka Jana Maršíková čet-

ly ze své společné knížky „Kmotra na emailu“, Mgr. Monika Marková přečetla kazuistiku ze své nové publikace „Sestra a pacient v paliativní péči“.

Na závěr akce si návštěvníci mohli knížky zakoupit a nechat autorkami podepsat.

JN

Autorky Kmotry na e-mailu Jana Maršíková a Marie Svatošová.

APHPP ŽADÁ MINISTRY I KRAJE O PODPORU

APHPP požádala již počátkem února **ministra práce a sociálních věcí Dr. Ing. Jaromíra Drábka** o nalezení prostoru k dofinancování hospicových služeb a navrhla navýšení dotací pro hospice na 90% loňské skutečnosti. V odpovědi ze 17. 3. pan ministr uvádí, že MPSV v současné době nedisponuje žádnými finančními rezervami pro dofinancování služeb a navrhuje, aby hospice jednaly o finanční podpoře s kraji.

APHPP informovala také **ministra zdravotnictví Doc. MUDr. Leoše Hege- ra**, v souvislosti s hrozícím omezením či dostupností péče, o možnosti umístit několik desítek indikovaných pacientů na specializovanou paliativní lůžka v hospicích. Dlouholetá zkušenost APHPP ukazuje, že na lůžkách akutní péče se mnohdy neúčelně a neekonomicky vynakládají prostředky v léčbě terminálně nemocných

pacientů, neboť na akutních lůžkách nemocnic v ČR přebývají i pacienti, pro něž je medicínsky i psychosociálně vhodnější a zároveň pro veřejné zdravotní pojištění levnější léčba hospicového typu. V dopise byl pan ministr také informován o snaze APHPP nabídnout pacientům a jejich rodinám i specializovanou domácí hospicovou péči, která však naráží na nepochopení zdravotních pojišto-

ven, které s členy APHPP opakovaně odmítají uzavírat smlouvy a raději hradí dražší péči na akutním lůžku.

O skutečnostech neúčelných pobytů terminálně nemocných na akutních lůžkách a potřebě vyšší míry spolupráce mezi akutními lůžky a hospici informovala APHPP **hejtmany** všech krajů a **ředitele zdravotních pojišťoven**.

JN

DOMÁCÍ HOSPICOVÁ PÉČE PLNĚ HRAZENA POJIŠTOVNAMI?

Těžce nemocní v konečném stadiu těžké choroby by si v budoucnu mohli vybrat, zdali poslední dny stráví v nemocnici připoutáni k lůžku, nebo v rodinném kruhu, aniž by se oni či jejich příbuzní museli ohlížet na finance. V rámci zdravotní reformy totiž koalice ODS, TOP 09 a Věcí veřejných navrhuje, aby domácí hospicovou péči plně hradily zdravotní po-

jišťovny. „Dnes lidé neumírají doma, ale v nemocnicích, kde jim lékaři, aby se ochránili před případnými žalobami ze strany rodin, podávají i drahé léky, které pacientům stejně nepomohou. Mnohdy je jim věnována stejná péče jako ostatním pacientům,“ řekl 8. 3. 2011 Právu poslanec VV Jiří Štětina, bývalý záchranář a primář ARO ve Dvoře Králové.

MUDR. MARIE SVATOŠOVÁ HOSTEM RADIOŽURNÁLU

Hostem Lucie Výborné v úterý 22. 3. 2011 byla MUDr. Marie Svatošová, prezidentka APHPP a zakladatelka hospicového hnutí v ČR. Záznam celého rozhovoru si můžete poslechnout na

<http://www.rozhlas.cz/default/default/rnp-player-2.php?id=2289895&drm=>

**VÍTE, ŽE ONKOLOGICKY NEMOCNÍ NA LDN NEPATŘÍ?
NÁLEŽÍ JIM MODERNÍ LÉČBA NA LŮŽKU AKUTNÍM NEBO SPECIALIZOVANÁ PÉČE V HOSPICI!
Představenstvo APHPP**

ROVNOVÁHA

PŘÍLOHA
ASOCIACE
POSKYTOVATELŮ
HOSPICOVÉ
PALIATIVNÍ PÉČE

UMÍRAJÍCÍ NÁS UČÍ ŽÍT

...tak bych nazvala svědectví ženy, o kterém chci psát. S hlubokou důstojností člověka v nás probouzela smysl pro lásku a soucit k něžným pohybům určeným jejímu tělu, které poznamenáno těžkou nemocí zůstávalo naprosto odkázáno na pomoc druhého člověka. Vrací se mi na mysl tvář této nemocné. Udivovala mne její vnitřní duchovní síla, která byla bez podpory náboženské víry, a přesto byla obdivuhodná.

Nemocná s inoperabilním zhoubným nádorem plic byla hospitalizována po vyčerpání onkologické léčby na oddělení LDN. Její velké přání bylo být doma se svou rodinou. Stav nemocné byl ale velmi vážný, žena vykazovala známky značné dušnosti a často kašlala. Byla imobilní a nesoběstačná. Lékaři na onkologii i na odd. LDN rodině domácí hospicovou péči vůbec nedoporučovali. Děsili rodinné příslušníky tím, že se jim maminka doma udusí! Manžel nemocné ženy a dcera však našli společně odvahu a svou matku si odvezli domů.

Na naše první setkání s touto nemocnou a s jejím manželem nezapomenou. Byla již pohodlně usazená v polohovacím

Tým hořického hospice.

lůžku, vzhledem ke značné dušnosti v polosedě, dýchala nutný kyslík, který jí chyběl, a hleděla na mne svými velkýma hnědýma očima. Chytily jsme se spolu za ruku a obě tiše chvíli mlčely. Ta chvíle ticha byla pro nás důležitá, stavěla totiž věci příští...

Blížily se Vánoce. Žena měla strach, že Vánoce nepřezijí, smutek, že jsou to Vánoce poslední, úzkost,

jak se postavit dojetí druhých. Silnou oporou jí byl její manžel. Seděl takřka nepřetržitě u lůžka své ženy, sám obtížně pohyblivý, a držel ji za ruku. Nešetřil slovy – mám tě rád. Oba působili velice něžně. V místnosti s nemocnou svítil malý vánoční stromček...

Nemoc ženě poslední dny jejího života zaostřila rysy, ale v jejím obličejí

byla patrná pravidelná krása. Nemocná cítila, že brzy zemře a souhlasila s návštěvou duchovního. Krátce potom si zavolala dcery a syna. Loučila se s nimi.

Poslední den jejího života jsme byly spolu. Byl to těžký den a probíhal pomalu. Věděla jsem, že nemocná je již připravena zemřít. Byly to hodiny lásky a něhy, které jsme si vzájemně předávaly, občas přerušené otřením čela a zvlhčením úst. U své maminky byly také obě dcery, každá z jedné strany ji držela za ruku. V čele lůžka, jako věrný strážce – byl manžel nemocné a syn. Pouštěli si oblíbenou hudbu, kterou měla maminka tak ráda. Vydechla naposledy, smířená a klidná, uprostřed své rodiny.

S velkou pokorou píšu tyto řádky. Cítím, že spřádám dohromady dvě nitě, nit mého života a nit života této ženy. Vnímám v sobě také velký vděk k těm, kterým jsem v posledních dvou letech pomáhala, ale kteří s vnitřní silou, do které je pohroužilo utrpení, se ukázali být mými nejlepšími učiteli.

Jana Sieberová s manželem lékařem Pavlem Sieberem založili Hospicové občanské sdružení Duha Hořice před dvěma lety. Ač jsou jedinou specializovanou hospicovou domácí péčí v kraji, jejich žádost o uzavření smlouvy zdravotní pojišťovna odmítla. Poskytovanou péči hradí z darů a minimálních plateb pacientů a jejich rodin. Většina odborných pracovníků dosud pracuje bez mzdy ve svém volném čase. Nevzdávají se a pečují o umírající dál. Jejich spolupracovník Mons. Pavel Rousek byl právě jmenován zřejmě prvním hospicovým kaplanem mobilního hospice v ČR.

*Jana Sieberová
Hospicové občanské
sdružení Duha Hořice*

O CO JDE V DOMÁCÍ HOSPICOVÉ PÉČI?

O hodně. O lidské vztahy v závěru našeho života, čas na smíření, o klid v duši, fyzickou pohodu v našem vlastním prostředí... a také o dodržování lidských práv a o peníze. Vše mluví pro rychlý rozvoj domácí hospicové péče v naší zemi. Ale...

CO ŘÍKAJÍ „LIDSKÁ PRÁVA“ A ZÁKONY

Důstojný a bezbolestný závěr života, blízkost rodiny a pobyt pokud možno doma si přejí dvě třetiny českých občanů. Ačkoli to umožňují mezinárodní i české normy, úroveň českého zdravotnictví a sociálních služeb, na tuto nejhumánnější péči dosáhnou cca 2 % lidí v ČR.

DOSTUPNOST DOMÁCÍ HOSPICOVÉ PÉČE V ČR

Nějakou formu domácí zdravotní péče (včetně domácí hospicové péče, DHP) potřebuje minimálně 5 % obyvatel ČR starších 65 let. Z námi získaných čísel ve srovnání s doporučením EU vychází objem poskytované domácí péče v ČR (včetně hospicové) v hluboký neprospěch DHP. V 10 krajích dosahuje procento dostupnosti této péče do 3 % a žádný kraj ČR nesplňuje 5% doporučení EU a potřeby obyvatel. Často se totiž stává, že zdravotní pojišťovny neodlišují specializovanou a obecnou domácí péči, uzavírají smlouvy pouze na obecnou domácí péči a tím omezují přístup terminálně nemocných k péči, kterou v poslední etapě života potřebují. Velká řada personálně a věcně připravených poskytovatelů DHP opakovaně a neúspěšně žádá o smlouvu

s pojišťovnou, která by jim umožnila poskytovat specializovanou (a dosud často nedostupnou) péči o terminálně nemocné v regionu, ale žádosti jsou zamítány. Tu a tam některá menší oborová pojišťovna smlouvu uzavře, ale nejvíce pojištěnců je u VZP, která se uzavírání smluv brání. Podle doporučení Světové zdravotnické organizace by měl být na 100 000 obyvatel jeden mobilní hospicový tým, tj. více než 100 pro celou republiku.

DOBŘÁ ZPRÁVA O ČESKÉ SPOLEČNOSTI

Až třetina rodin, která kontaktuje hospice (členy APHPP), chce pečovat doma o své blízké. Po desítkách let, kdy bylo nejčastěji vyžadovaným způsobem, jak se postarat o své nemohoucí blízké, umístit je v nemocnici či LDN, hledají

české rodiny informace, jak moci zůstat doma, pečovat fyzicky a psychicky o příbuzného pokud možno do konce jeho života. Potřebují pro to odbornou pomoc: konzultace a návštěvy lékaře a zdravotní sestry, informace o sociálních dávkách, zapůjčení zdravotních pomůcek, které jim ulehčí péči v domácích podmínkách.... Pracovníci domácí hospicové péče nabízejí na rozdíl od běžné domácí péče rodině komplexní pomoc: kromě zdravotní psychickou podporu po celou dobu péče o nemocného i po jeho úmrtí, kontakt s psychologem, duchovním a dalšími specialisty – a to 24 hodin denně 7 dní v týdnu.

DOMÁCÍ HOSPICOVÁ PÉČE A PENÍZE

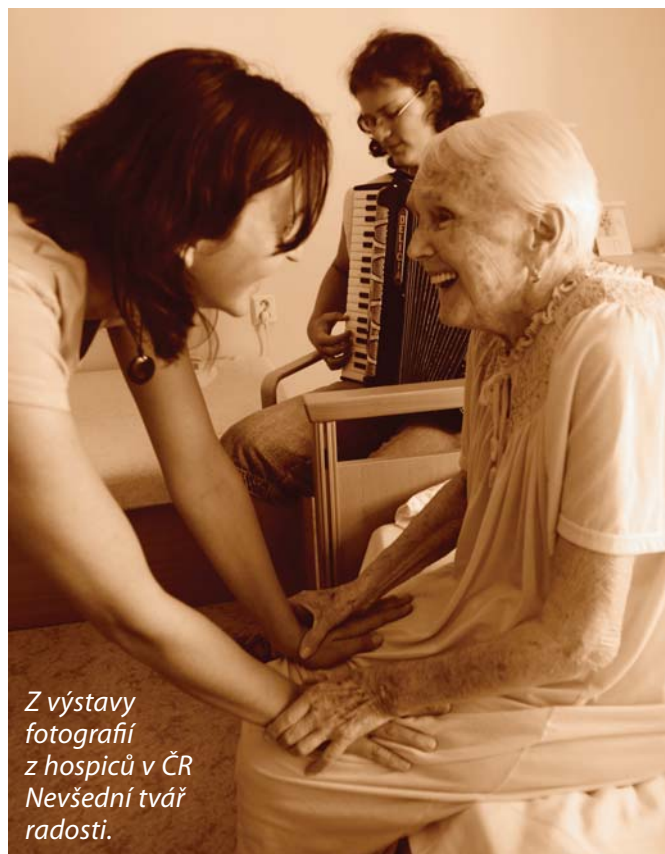
Český zákon o veřejném zdravotním pojištění

(č.48/1997 Sb.) umožňuje hradit zvláštní ambulantní péči poskytovanou pojištěncům v terminálním stavu, v jejich vlastním sociálním prostředí; tato péče se poskytuje jako domácí zdravotní péče, pokud je poskytována na základě doporučení registrujícího praktického lékaře, registrujícího praktického lékaře pro děti a dorost nebo ošetřujícího lékaře při hospitalizaci, nebo na základě doporučení ošetřujícího lékaře, jde-li o paliativní péči o pojištěnce v terminálním stavu.

Průměrné náklady na jeden den následné lůžkové péče činí 1200 Kč. Mluvíme zejména o léčebnách dlouhodobě nemocných, které jsou určeny pro doléčování, nikoli pro umírání. Ač si většina lidí přeje dožít doma, skončí v nich svůj život více než dvě třetiny umírajících, tj. asi 70 000 lidí ročně.

Z čísel APHPP vyplývá, že zdravotní složka komplexní hospicové péče hrazená ze stejného balíku zdravotního pojištění, nepřekročí denní náklady ve výši 900 Kč (při průměrných dvou návštěvách zdravotní sestry denně u pacienta doma).

Péče o blízkou osobu doma už bohužel už není tak „výhodná“ pro ty, kteří pečují. V ČR není možnost si vzít několikaměsíční dovolenou na ošetřování, na rozdíl od Francie či Rakouska. Pečujícím „dětem“ je většinou mezi 50-60 lety, kdy delší nepřítomností v zaměstnání riskují jeho ztrátu, což je pro tuto věkovou kategorii vysoce rizikové.

Z výstavy fotografií z hospiců v ČR Nevšední tvář radosti.

...podala APHPP v listopadu 2010 k projednání VZP na základě výzvy pojišťovny k jeho zpracování.

Cílem projektu APHPP ve spolupráci se Sdružením praktických lékařů je ověřit oprávněnost, kvalitu a ekonomickou výhodnost „specializované domácí paliativní péče“, která by měla být začleněna do stávajícího systému zdravotní péče v ČR.

Projekt je prvním krokem k vybudování fungujícího systému dostupné odborné domácí paliativní péče. Dlouholeté poznatky ukazují, že obecná domácí péče není schopná plně saturovat potřeby pacienta v terminálním stadiu maligního onemocnění.

Dvouletý projekt by měl být realizován agenturami domácí hospicové péče, které jsou provozované

PILOTNÍ PROJEKT PRO INTEGRACI PALIATIVNÍ PÉČE

poskytované pojištěncům v terminálním stavu v jejich vlastním sociálním prostředí do systému zdravotní péče

vané lůžkovými a domácími hospicemi sdruženými v APHPP. Management projektu zajistí optimální

využití odborného personálu a současně minimalizuje finanční náklady na tento typ péče.

PŘÍNOSY PROJEKTU:

– Projekt začne v realitě **uskutečňovat právo občanů na důstojnou, kvalitní a dostupnou paliativní péči** v regionech ČR v souladu s Programovým prohlášením vlády ze 4. 8. 2010.

– **Optimalizuje využívání současných norem**, nezavádí nové nákladové položky.

– Podpoří **aktivní zapojení praktických lékařů** do systémového rozšíření SDPP.

– **Sníží náklady na lůžkovou péči**, jejíž jakákoliv forma je nákladnější než péče domácí – tento ověřovací projekt ušetří během 2 let **až 14 mil. Kč**.

APHPP v těchto dnech očekává avízované zamítavé stanovisko pojišťovny. JN

BĚŽNÝ PRAKTIK MÁ LIMITOVANOU KAPACITU

MUDr. Vlasta Masopustová pracuje jako praktická lékařka 10 let. Od ledna t.r. má na starosti menší obvod v Praze – západ Tuchoměřicích.

■ **Jak vidíte úlohu praktických lékařů v systému péče o terminálně nemocné v ČR?**

Jako velice důležitou a zásadní. Je to nejen o péči o nemocného, ale jde i o péči o jeho rodinu. Po té psychické stránce, pomoci jim, podržet je. Povzbudit rodinu v péči, že to, co dělají, je správné. A nemocnému také dodat odvalu a pocit, aby do poslední chvíle věděl, že na žádnou starost není sám, že má někoho, s kým se může poradit, někoho, kdo když ho něco bude bolet, mu uleví, že do kon-

ce uslyší třeba svoji milovanou hudbu, bude mít vedle na stole noviny, které rád čítal. Snažím se pokusit se vytvořit i z konce života důstojnou událost, kdy člověk není osamocený.

■ **Máte jako praktická lékařka vyhovující podmínky, dostatek času pro péči o terminálně nemocné a jejich rodiny?**

Zatím mám malý obvod, a mám proto možnost se pacientům věnovat, tak, jak je potřeba, ale přemýšlím, jak to budu dělat, až pacientů bude víc, resp. bude víc těch, kteří budou potřebovat určitý druh zdravotní péče. Myslím si, že běžný praktik nemá kapacitu udělat všechno, co by si přál a měl, tak, aby pacientovi a jeho rodině pomohl, bez toho, aby dě-

lal něco na úkor druhého, nebo sebe a své rodiny.

■ **Potřebovala byste nějaké další návazné služby?**

Velmi bych je uvítala, byla bych vděčná i za praktické návody kam se obrátit – ať já jako ošetřující lékař, nebo i přímo rodina. Specializovanou pomoc bych přivítala už teď. Někdy se i v „malém“ obvodu může stát, že péči potřebuje najednou několik pacientů, nezáleží ani tak na jejich celkovém počtu, ale na věkovém složení, zastoupení jednotlivých nemocí. Jistě vím, že obecná domácí péče alespoň tak, jak nyní funguje (v Praze, na okr. Praha – západ), by pro doprovázení nestačila. Domácí péče má své poslání, své úkoly,

ale není na to zcela jistě připravená, vyškolená, a obecně zařízená.

■ **Čím by podle Vás mohla APHPP být užitečná praktickým lékařům?**

Pomoci v praktických radách, možnosti operativně se poradit, aby praktik věděl, kam se může obrátit, on nebo rodina. Zatím tomu nebylo v odborných periodikách moc věnováno, výjimkou je Bulletin PL, přála bych si, aby se tomuto tématu věnovalo více prostoru, např. i v časopisu Prakticus. Byla bych vděčná za odkazy, kazuistiky i s informacemi o nových trendech v léčbě bolesti, ošetřovatelství, a vůbec o současných možnostech, které s doprovázením souvisejí.

Ptala se JN.

UNIKNĚTE RUTINĚ A ZKUSTE ZNOVU NĚCO SENZAČNÍHO. SEBEMENŠÍ TAKOVÝ ČIN VÁM MŮŽE OTEVŘÍT DVEŘE K VELKÉMU DOBRODRUŽSTVÍ, JAK LIDSKÉMU, TAK I DUCHOVNÍMU. Paulo Coelho

JAK JE TO V EVROPĚ...

Doporučení Výboru ministrů Rady Evropy členským státům O organizaci paliativní péče, z r. 2003, říká: „Sítí zařízení paliativní péče musí nabízet široké spektrum zdrojů, jako jsou domácí péče...; Paliativní péče by měla být dostupná všem pacientům, kteří ji potřebují, kdykoli a v jakékoli

situaci.“ Doporučení Rady Evropy č. 1418/1999 O ochraně lidských práv a důstojnosti nevléčitelně nemocných a umírajících požaduje, „aby byl všem nevléčitelně nemocným nebo umírajícím osobám dopřán rovný přístup k přiměřené paliativní péči, aby byli příbuzní a přátelé povzbuzováni,

aby doprovázeli nevléčitelně nemocné a umírající a aby jejich snaha byla profesionálně podporována, aby státy ustavily síť pro poskytování paliativní péče, které by zajišťovaly domácí péči vždy, pokud je možné pečovat o nevléčitelně nemocné nebo umírající ambulantně.“ JN

DOMÁCÍ HOSPICOVÁ PÉČE NA OSTROVĚ BÍLÝCH OBLAKŮ

Novozélandské sociální a zdravotní služby jsem měla možnost poznat během mého měsíčního pobytu v rámci programu Council of International Fellowship v říjnu 2010. Tento mezinárodní program umožňuje sociálním pracovníkům z téměř 30 zemí zapojených v programu seznámit se nejen s odbornými službami vybrané země, ale i její kulturou, tradicemi a každodenním životem.

Novozélandská společnost se skládá z desítek etnik a pracovníci jsou velmi dobře připravováni na práci s klienty s naprosto odlišnými kořeny, zvyky, komunikací. Téměř 4 milionovou populaci tvoří hlavně Novozélandané-Evropané, Maorové, Asiaté a lidé, kteří přišli z dalších tichomořských ostrovů (Tonga, Fidži, Cookovy ostrovy...).

Hospicové hnutí na NZ se rozvíjí 30 let, hospice mají akreditace a posledních cca 12 let pečují nejen o onkologicky nemocné. Hospicové služby jsou pro každého obyvatele Nového Zélandu zdarma. Je to vládní nařízení, ale vláda si nedělá příliš hlavu s jejich financováním, které leží na bedrech hospiců a společnosti, jež na základě anglosaské charitativní tradice hospice podporuje. Většina péče je poskytována v do-

Setkání v Hospici West Auckland.

mácnostech pacientů a pečující člen rodiny dostává finanční podporu, z níž může po dobu péče žít.

Velkým zážitkem pro mne bylo setkání s klienty a pracovníky několika lůžkových i domácích hospiců v Aucklandu a Taranaki. Hlavním komunikátorem s pacientem a jeho rodinou ve všech typech hospicové

péče je sociální pracovník. Původní maorští obyvatelé mají zcela odlišné pojetí rodinných vztahů, intimity a důvěry od „evropských“ zvyků. Své zdravotní potíže neřeší mimo členy vlastní rodiny, a tak navázat fungující a jim vyhovující komunikaci lze jen akceptováním pravidel, která jsou součástí jejich kultury.

V této oblasti udělala nejen sociální práce, ale celá novozélandská společnost v posledních letech velký krok kupředu. Začala přijímat maorské zvyky, oceňovat jejich hodnoty a začleňovat je do do té doby evropsky laděné společnosti. Je to pro nás, Evropany, kteří jsme tradičně vůči cizincům velmi ostražití, velká škola.

Služby obecně jsou směřovány prioritně za klienty – hospice mají minimum lůžek a početné mobilní týmy. Lékařskou péči o terminálně nemocné zajišťují praktičtí lékaři v úzké spolupráci s hospicovými týmy.

V Mercy Hospice v centru Aucklandu má 13 lůžek a v péči až 260 pacientů v terénu. Mobilní tým čítající 12 sester má na starosti region s 50 tis. obyvateli. Hospic provozuje nepřetržitou poradenskou linku (telefonickou a e-mailovou) pro sestry i lékaře z regionu.

Domácí hospic v západním Aucklandu organizuje také setkávací skupiny pro své klienty. Reagují na specifické potřeby maorských pacientů – ve skupině se najednou setkávají pacienti, pečující členové rodiny i pozůstalí. Setkání začíná a končí společnou písní a maorským dlouhým pozdravem. JN

Heather Koch, vedoucí zdravotních služeb Taranaki Hospice.

JSEM ŠTASTNÝ, ŽE SE O MNĚ HOSPIC STARÁ NE JAKO O PACIENTA, ALE JAKO O LIDSKOU BYTOST.
Účastník skupiny Hospice West Auckland

HLASUJTE PRO VEDOUcí OPAVSKÉHO MOBILNíHO HOSPICE V SOUTĚŽI HRDINA ROKU

Do 10. dubna můžete hlasovat pro paní Libuši Smějovou, vedoucí mobilního hospice Pokojný přístav a členku APHPP, na stránkách opavského týdeníku Sedmička do soutěže o Hrdinu roku.

Z tohoto regionálního kola vzejde sedmička celorepublikových finalistů, o jejichž pořadí budou do 1. května rozhodovat všichni čtenáři Sedmičky.

Podívejte se a hlasujte na
<http://www.sedmicka.cz/opava/hrdina-roku>.

VALNÁ HROMADA APHPP V OSTRAVĚ

Valná hromada Asociace poskytovatelů hospicové paliativní péče se koná **3. května 2011 v Hospici sv. Lukáše v Ostravě.**

VERNISÁŽ VÝSTAVY NEVŠEDNÍ TVÁŘ RADOSTI V HOŘICÍCH

Slavnostní vernisáž fotografií z hospiců v ČR proběhla ve čtvrtek 17. 3. 2011 v 16 hodin v Městském muzeu v Hořicích. V úvodu výstavy promluvil za autory Hannah Bartíková, starosta Města

Hořice Ivan Doležal, vedoucí Centra domácí hospicové péče HOS Duha Jana Sieberová a vedoucí kanceláře APHPP Jarmila Neumannová. Výstavu si můžete prohlédnout až do konce dubna 2011.

OKÉNKO PRO NAŠE PARTNERY

SEMINÁŘ PÉČE O POZŮSTALÉ

Česká asociace sester akreditovala čtyřmi kredity psychologicko-spirituální seminář Péče o pozůstalé v délce osmi vyučovacíh hodin, který se koná v úterý 7. června 2011 v Institutu pro veřejnou správu v Praze. Cílem tréninku je zvládnout základní principy pora-

denského rozhovoru s truchlícím klientem, kterému se vlastní práce se zármutkem z různých důvodů komplikuje. Vzdělávací program, který připravili psycholožka PhDr. Naděžda Špaténková, Ph.D a teolog ThLic. Tomáš Kotrlý, Th.D, si dále klade za cíl prakticky vyzkoušet for-

my účinné komunikace a podpory pozůstalým, včetně osvojení si přiměřenosti pietního chování během pohřebních rituálů. Kurzovné činí 1 100 Kč. Další infomamace: Mgr. Jana Haklová, J.Hak@institutpraha.cz, tel. 224 241 278.

Tomáš Kotrlý

PŘIPRAVTE POSTNÍ POKRMY Z RYB SNÁZE!

Ve spolupráci s www.rybadomaci.cz nabízí Katolický týdeník v postu za každou novou objednávku uskutečněnou v tomto období jako bonus speciální nůž.

Předplatte si na rok KT, a získáte značkový nůž na kuchání ryb!

Akce platí do vyčerpání zásob nožů.

www.rybadomaci.cz

INFO: Jana Podhorská, Londýnská 44, 120 00 Praha 2,
tel.: 224 250 395, **e-mail** podhorska@katyd.cz.

OBJEDNÁVKA PŘEDPLATNÉHO

Roční předplatné 572 Kč Zahájení odběru¹⁾

ZPŮSOB PLATBY (zaškrtněte)

Poukázkou SIPO spoj. č. ....

E-složenka: e-mail: .....

Plátce Příjmení a jméno:

Ulice a č. p.

Obec

Telefon:

Vyplňte pouze v případě, že údaje nejsou shodné s plátcem nebo předplatné objednáváte jako dárek.

Příjmení a jméno:

Ulice a č. p.

Obec

Datum ..... Podpis.....

Předplatitelský vztah se řídí Všeobecnými obchodními podmínkami.
1) Pokud není písemně zrušeno, předplatné se automaticky prodlužuje.

ASOCIACE
POSKYTOVATELŮ
HOSPICOVÉ
PALIATIVNÍ PÉČE

U Modré školy 1/2337
149 00 Praha 4

Jarmila Neumannová,
Vnější vztahy

Tel.: 731 625 951

E-mail: propagace@
asociacehospicu.cz

www.asociacehospicu.cz

Zpravodaj Rovnováha byl
vytištěn na náklady MMR
v nákladu 1 000 ks.

Rovnováha – zpravodaj
Asociace poskytovatelů
hospicové
paliativní péče

Vyšlo:

1. dubna 2011.

Zpravodaj
je neprodejný.

Registrace:

MV ČR: 29. 6. 2005,
VS/1-1/61268/05-R.

Podpořit činnost
APHPP můžete na
Č. ú.: 198481152/0300

ZAPIŠTE SI DO DIÁŘŮ:

■ **3. dubna – NOVÉ MĚSTO NA MORAVĚ – 16.00: Benefiční koncert Štěpána Raka a Alfreda Strejčka na podporu Hospicového hnutí Vysočina**, evangelický kostel v Novém Městě na Moravě, www.hhv.cz.

■ **13. dubna – HRADEC KRÁLOVÉ – seminář Společnými silami k efektivnímu využití plného potenciálu organizace** se zaměřením na zaměstnance 50+, účast je bez poplatku, Centrum andragogiky, s.r.o., Škroupova 631, www.centrumandragogiky.cz.

■ **16. dubna – PRACHATICE – 9.00 – 15.00: VI. Den hospicové paliativní péče v Prachaticích, konference Kdybych měl už jen jeden den života**, prachatické divadlo, www.hospicpt.cz.

■ **17. dubna – ČERČANY: Velikonoční příběh pro děti**, hravé odpoledne nejen pro děti, které Vám přiblíží pojem a význam Velikonoc, Hospic Dobrého Pastýře, www.centrum-cercany.cz.

■ **28. dubna – ČERČANY – 16.00: Křest publikace Čas**

zářmutku a vernisáž fotografií Daniela Reynka, Hospic Dobrého Pastýře, www.centrum-cercany.cz.

■ **29. dubna – LITOMĚŘICE – 15.00: Pálení čarodějnic v litoměřickém hospici**, akce, při níž nebudou chybět buřty, oheň a harmonika, atrium Hospice sv. Štěpána, www.hospiclitomerice.cz.

■ **1. května – PRACHATICE – dedikace kaple v Hospici sv. Jana N. Neumanna**, diecézní biskup Mons. Jiří Paďour, OFM Cap. v den a hodinu blahorečení velkého papeže slavnostně zapíše hospicovou kapli jako Kapli bl. Jana Pavla II.

■ **14. května – PRACHATICE – 10.00 – 12.00: Prachatická hospicová desítka**, 2. ročník benefičního běžeckého závodu na 10 km pro všechny milovníky i odpůrce běhu na podporu Hospice sv. Jana N. Neumanna v Prachaticích, točená hospicová desítka, doprovodné akce pro děti, www.hospicpt.cz.

■ **15. května – ČERČANY: Neděle dobrého pastýře**

v čerčanském hospici, poutní mše za účasti kardinála Miloslava Vlka a zábavný odpolední program pro rodiče s dětmi, www.centrum-cercany.cz.

■ **18. – 19. května – PRACHATICE – 9.00 – 17.00: kurz Specifika hospicové péče pro sociální pracovníky**, Vzdělávací centrum hospice sv. J. N. Neumanna, www.hospicpt.cz.

■ **24. – 25. května – PRACHATICE – 9.00 – 17.00: kurz Péče o nemocné v domácím prostředí**, Vzdělávací centrum hospice sv. J. N. Neumanna, www.hospicpt.cz.

■ **27. května – LITOMĚŘICE: Noc kostelů v kapli sv. Štěpána v litoměřickém hospici**, Hospic sv. Štěpána, www.hospiclitomerice.cz.

Přehled všech
akcí členů
APHPP najdete
v Kalendáři akcí
na

www.asociacehospicu.cz.

PODPOŘTE NAŠÍ ASOCIACI

POMOZTE NÁM

- podpořit hospicovou myšlenku v naší společnosti
- pomáhat hospicům profesionálně pečovat o pacienty
- prosadit důstojnou a kvalitní péči o lidi v závěru života

✓ UVÍTÁME SLUŽBY I HMOTNÉ DARY

uvítáme překladatelské, právní, ekonomické, zápůjčku auta, které můžete Vy či Vaše firma nabídnout. Pomohou nám zvýšit

profesionalitu naší Asociace. Pomozte nám s kancelářskými potřebami a vybavením pro naši práci.

✓ PODPOŘTE NÁS HMOTNĚ A FINANČNĚ

Pošlete nám jednorázový dar nebo si zřídíte trvalý příkaz a podporujte nás pravidelně Účet APHPP: č. 198481152/0300, ČSOB

✓ STAŇTE SE NAŠIMI DOBROVOLNÍKY

pomozte nám s propagací naší práce, při organizaci benefičních akcí, s administra-

tivou, nabídněte cokoli, co považujete za užitečné

✓ PŘEDEJTE NÁM KONTAKT NA VHODNÉHO DÁRCE ČI SPONZORA

APHPP je nevládní nezisková organizace, jejíž programy jsou hrazeny z příspěvků členských organizací a limitovaných grantů a dotací.

Rádi Vám vystavíme potvrzení o daru pro daňové účely.

VÍCE INFORMACÍ VÁM POSKYTNE: Mgr. Jarmila Neumannová, Vnější vztahy, 731 625 951, propagace@asociacehospicu.cz

„V ŽIVOTĚ SE SNAŽÍTE DĚLAT TO NEJLEPŠÍ, CO UMÍTE, ABYSTE SI ZACHOVALI SVOU DŮSTOJNOST, PŘI UMÍRÁNÍ JE NĚKDY TŘEBA, ABY VAŠI DŮSTOJNOST HÁJIL NĚKDO JINÝ.

Bono Vox